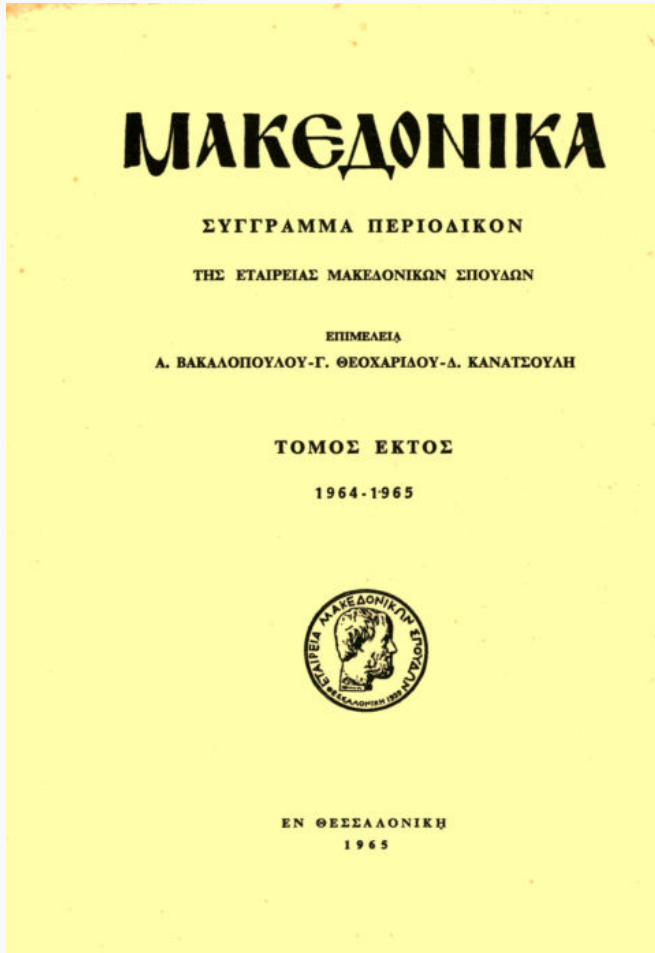

Μακεδονικά

Τόμ. 6, Αρ. 1 (1965)

Peter Robert France, *Literaturüberblicke der griechischen Numismatik*

Δ. Κανατσούλης

doi: [10.12681/makedonika.556](https://doi.org/10.12681/makedonika.556)

Copyright © 2014, Δ. Κανατσούλης

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Κανατσούλης Δ. (1965). Peter Robert France, *Literaturüberblicke der griechischen Numismatik*. *Μακεδονικά*, 6(1), 300. <https://doi.org/10.12681/makedonika.556>

Peter Robert Franke, Literaturüberblicke der griechischen Numismatik. Epirus-Makedonien *ἐν* Jahrb. f. Numismatik u. Geldgeschichte 7 (1956) 73-138.

Ὁ συγγραφεὺς εἶναι γνωστός ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν νομισματικῶν καὶ ἱστορικῶν μελετῶν, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται κυρίως εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἠπειρὸν καὶ Μακεδονίαν [π.χ. Die antiken Münzen von Epirus, Wiesbaden 1961, τόμ. 2. Geschichte, Politik u. Münzprägung im frühen Makedonien, Jahrb. f. Numismatik u. Geldgeschichte 3/4 (1952/53) 99-111. Zur Finanzpolitik des makedonischen Königs Perseus während des Krieges mit Rom 171-168 V. Chr., *ἐ.ἀ.*, 8 (1957) 31-50].

Ὁ σ. εἰς τὴν παροῦσαν μελέτην δὲν ἐρευνᾷ νομισματικὸν τι θέμα, ἀλλὰ μᾶς δίδει μίαν εἰκόνα τῶν ἐρευνῶν καὶ ἐργασιῶν, αἱ ὁποῖαι ἐγένοντο κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους περὶ τῆς ἀρχαίας Ἠπειροῦ καὶ Μακεδονίας. Διὰ τοῦτο αὕτη εἶναι χρήσιμος ὄχι μόνον διὰ τὸν νομισματολόγον, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν ἐρευνητὴν τῆς ἡπειρωτικῆς καὶ μακεδονικῆς ἱστορίας, καθ' ὅσον καὶ τὰ νομίσματα ἀποτελοῦν πολὺτιμον πηγὴν διὰ τὴν ἐρευναν τῆς ἀρχαίας ἱστορίας. Εἰς τὸ δεύτερον μέρος τῆς μελέτης (105-135), τὸ ὁποῖον ἰδιαιτέρως ἐνδιαφέρει ἡμᾶς, τὸ ἀφορῶν δηλ. εἰς τὴν μακεδονικὴν νομισματικὴν, ἐξετάζει ὄλην σχεδὸν τὴν συντελεσθεῖσαν ἀπὸ τοῦ B. V. Head καὶ H. Gaebler νομισματικὴν ἐργασίαν μέχρι σήμερον. Σημειώνει συλλογὰς καὶ καταλόγους νομισμάτων, ἐργασίας γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος, μελέτας ἀφορώσας εἰς τὰ νομίσματα τῶν αὐτονόμων ἐθνῶν καὶ πόλεων τῆς Μακεδονίας, τῶν Μακεδόνων βασιλέων ἀπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου Α' μέχρι τοῦ Περσέως, τῆς Μακεδονίας τῶν ρωμαϊκῶν χρόνων, τῆς Παιονίας κ.λ.π. Εἰς τὸ ἔργον περιλαμβάνονται 132 ἐν ὄλῳ μελέται καὶ ἄρθρα μετὰ μικρὰς περιλήψεως δι' ἕν ἕκαστον. Τούτων περὶ τὰ 70 ἐγράφησαν μετὰ τὸ 1940. Τὸ ἔργον εἶναι ἀξιοσύστατον διὰ πάντα μελετητὴν τῆς ἱστορίας τῆς ἀρχαίας Μακεδονίας.

Fanoula Papazoglou, Une signification tardive du mot ΠΟΛΙΤΕΙΑ *ἐν* REG 52 (1959) 100-105.

Μία μικρὰ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφή, εὑρεθεῖσα τὸ 1952 εἰς τὸ Μεταλλικὸν παρὰ τὸ Κιλκίς, ἀποτελεῖ τὸ ἀντικείμενον τῆς μελέτης τῆς F.P. εἰς τὸ μικρὸν τοῦτο ἄρθρον. Τὸ κείμενον τῆς ἐπιγραφῆς ἐδημοσιεύθη τὸ πρῶτον εἰς τὴν ἡμερησίαν ἐφημερίδα τῆς Θεσσαλονίκης «Φῶς» τὴν 9ην Μαρτίου 1952, ἀκολούθως δὲ ἀνεδημοσιεύθη εἰς τὴν Amer. Journ. of Archeol. 57 (1953) 286 καὶ εἰς τὸ SEG 12 (1955) 94, ἀρθ. 343: *Ἀυτοκράτορα Καίσαρα | Τραιανὸν Ἀδριανὸν | Σεβαστὸν καὶ Σαβείναν | Σεβαστὴν Βραγυλίον | ἡ βουλὴ καὶ ἡ πόλις καὶ ἡ πολιτεία*. Κατὰ τὴν σ. ἡ ἐπιγραφή παρουσιάζει διπλοῦν ἐνδιαφέρον· τὸ μὲν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ καθορίσωμεν ἀκριβέστερον τὴν μακεδονικὴν πόλιν Βράγυλα (Βράγυλαι), μαρτυρουμένην μέχρι τοῦδε ἀορίστως μόνον εἰς τὸν κατάλογον τῶν δελφικῶν θεωροδόκων (2ος π.Χ. αἰ.) καὶ εἰς τὸν Συνέδκημον τοῦ Ἱεροκλέους (6ος μ.Χ. αἰ.), τὸ δὲ μᾶς παρέχει τὸν ἀσυνήθη τύπον: *ἡ βουλὴ καὶ ἡ πόλις καὶ ἡ πολιτεία* ὅπου ἡ λέξις πολιτεία δὲν ἔχει τὴν συνήθη σημασίαν, τὴν ὁποίαν συναντῶμεν εἰς τὰ Ἠθικά τοῦ Πλουτάρχου 826, 2 C-E καὶ εἰς τὰ διάφορα ἑλληνικὰ λεξικά. Ἡ σ. πιστεύει ὅτι ἡ λέξις πολιτεία ἐνταῦθα σημαίνει τὴν κοινοτικὴν περιοχὴν. Ἀνευρίσκει δὲ ἀνάλογα παραδείγματα καὶ εἰς δύο ἄλλας ἐπιγραφάς, εἰς τὴν γνωστὴν ἐπιγραφὴν τῆς Σκαπτοπαρηνῆς (IGR I, 674 = Ditt. Syll. II³, 888) τῶν χρόνων τοῦ αὐτοκράτορος Γορδιανοῦ Γ' (238 μ.Χ.) καὶ εἰς τὸ περίφημον δόγμα τῆς Συγκλήτου πρὸς τοὺς Στρατονομικοὺς (Ditt. OGIS II, 441) τὸ ἔτους 81 π.Χ. Εἰς τὴν πρῶτην ἐν στίχ. 70-72: *ἡ Κόμη ἢ τοῖ βροθυμῶν στρατιῶτων, [εἶστιν] ἐν τῷ καλλίστῳ τῆς πολιτείας τῆς ἡμετέρας τῶν Πανταλιωτῶν πόλεως κειμένη, ἡ λέξις πόλις περιλαμβάνει ὡς διοικητικὴν καὶ πολιτικὴν ἐνότητητα τὴν κοινοτικὴν περιοχὴν, τὴν πολιτείαν*. Εἰς τὸ συγκλητικὸν δόγμα ἐν στ. 100 κέ. ἡ λέξις πολιτεία (*πολιτείας, κόμας, λιμένας*) οὐδὲν ἄλλο εἶναι εἰμὴ μετάφρασις τοῦ λατινικοῦ ὄρου civitates, αἵτινες ἦσαν